

باسمه تعالی

مروری بر آمارهای رسمی بخش کشاورزی در ایران

نویسنده: ابوطالب عزیزی کارشناس ارشد آمارهای کشاورزی

مقدمه

اهمیت اطلاعات آماری در کلیه امور برنامه‌ریزی، سیاست‌گذاری، تعیین اهداف، خط‌مشی‌ها، مدیریت راهبردی، هدایت امور اجرایی و ارزیابی میزان موفقیت برنامه‌ها به اندازه‌ای است که بسیاری از صاحب‌نظران، اطلاعات آماری را اصلی‌ترین عامل زیربنایی برنامه‌ریزی می‌دانند. امروزه این نقش به‌قدری برجسته شده است که در نظام آماری کشورها حجم و کیفیت منابع اطلاعاتی نه‌تنها یکی از مهم‌ترین معیارهای توسعه‌یافتگی کشورها به شمار می‌رود، بلکه سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، بدون تکیه بر اطلاعات آماری و در اختیار داشتن آمار کافی، صحیح، دقیق و بهنگام، ممکن نیست.

اسناد بالادستی

مطابق با ماده ۳ قانون مرکز آمار ایران، انجام سرشماری‌های عمومی و آمارگیری‌های نمونه‌ای در زمینه‌های اجتماعی و اقتصادی، تهیه آمارهای لازم به‌منظور تأمین نیازمندی‌های برنامه‌ریزی و هدف‌های عمرانی کشور، تهیه محاسبات ملی و شاخص قیمت‌ها، تهیه و بهنگام نگاه داشتن قالب‌ها (چارچوب‌های آماری)، و استخراج، بررسی، چاپ و انتشار نتایج حاصل از سرشماری‌ها و آمارگیری‌ها از تکالیف و اختیارات مرکز آمار ایران است. در ماده ۱۰ قانون احکام دائمی برنامه توسعه کشور (ابلاغ ۱۳۹۵) به‌صراحت آمده «به‌منظور یکپارچه‌سازی، سامان‌دهی و رفع موازی‌کاری در نظام آماری کشور، مرکز آمار ایران مرجع رسمی تهیه، اعلام و انتشار آمارهای رسمی کشور است». در ماده ۱ برنامه ملی توسعه آمار کشور (۱۴۰۰-۱۳۹۶) به‌صراحت قید شده است، مرجع رسمی نظام ملی آمار ایران نهادی حاکمیتی، بی‌طرف و حرفه‌ای است که به تهیه، انتشار و مستندسازی

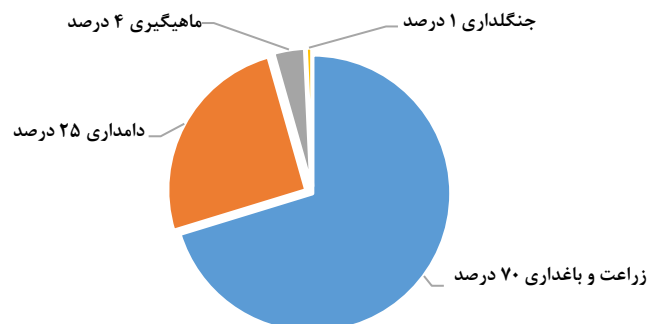
آمارهای رسمی کشور می‌پردازد. این مرجع مسئولیت یکپارچه‌سازی، سامان‌دهی و ظرفیت‌سازی در «نظام ملی آمار ایران» را بر عهده دارد و آمار مورد تأیید این مرجع به‌عنوان آمار رسمی کشور منتشر می‌شود. بر اساس بند «الف» ماده ۶ برنامه ملی توسعه آمار کشور (۱۳۹۶-۱۴۰۰) مرکز آمار ایران مکلف شده با همکاری دستگاه‌های اجرایی، حداکثر یک سال پس از تصویب این برنامه «فهرست آمارهای رسمی ایران» و «آیین‌نامه کیفیت آمارهای رسمی ایران» را تهیه و پس از تصویب شورای عالی آمار، ابلاغ کند و بر اساس آن فرایند تولید همه آمارهای رسمی کشور را مورد بررسی و ارزیابی کیفی قرار دهد و در صورت تأیید، به هر یک از آنها «نشان کیفیت آمارهای رسمی ایران» اعطا کند. مطابق این ماده، مرکز آمار ایران مکلف شده پس از ابلاغ فهرست و آیین‌نامه کیفیت آمارهای رسمی، فرایند تولید همه آمارهای رسمی را مورد بررسی و ارزیابی کیفی قرار دهد.

اهمیت بخش کشاورزی و جایگاه ایران در دنیا

کشاورزی از مهم‌ترین بخش‌های اقتصادی است که مستقیماً با امنیت غذایی و سلامت جامعه در ارتباط است و نقش برجسته‌ای در توسعه و استقلال کشورها دارد. با توجه به اهمیت بخش کشاورزی، یکی از اهداف محوری در برنامه‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، افزایش کمی و کیفی تولیدات کشاورزی است که با استفاده مطلوب و اصولی از منابع و امکانات و به‌کارگیری شیوه‌های نوین تولید محصولات، امکان‌پذیر می‌شود. برای نیل به این هدف، دسترسی به آمار دقیق و به‌نگام، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است.

در سال ۱۴۰۲ سهم ارزش افزوده بخش کشاورزی از کل اقتصاد به قیمت ثابت ۶ درصد بوده است. همچنین بر اساس آخرین اطلاعات موجود در سال ۱۳۹۹ سهم ارزش افزوده فعالیت‌های مختلف کشاورزی شامل «زراعت و باغداری»، «دامداری»، «ماهگیری» و «جنگلداری» به قیمت ثابت، به ترتیب ۷۰، ۲۵، ۴ و ۱ درصد بوده است (نمودار ۱).

نمودار ۱: سهم ارزش افزوده فعالیت‌های بخش کشاورزی به قیمت ثابت ۱۳۹۹

طبق آمار منتشر شده در سایت سازمان غذا و کشاورزی ملل متحد (فائو)، ایران در تولید برخی محصولات کشاورزی مانند «پسته»، «خرما»، «تعداد گوسفند و بره»، «تولید جو» و «تولید گندم» به ترتیب جایگاه دوم، سوم، ششم، هفتم و دهم را به خود اختصاص داده است.

جدول ۱: جایگاه ایران در تولید برخی از محصولات کشاورزی (فائو، سال ۲۰۲۱ میلادی)

نام محصول	تولید پسته	تولید خرما	تعداد گوسفند و بره	تولید جو
رتبه	۲	۳	۶	۷
نام محصول	تولید گندم	تولید گوشت طیور	تولید تخم مرغ خوراکی	تولید شیر
رتبه	۱۰	۱۴	۱۹	۲۳

بهره‌برداران کشاورزی در ایران و آمارگیری‌های مرکز آمار ایران در بخش کشاورزی

بیش از ۴ میلیون بهره‌بردار کشاورزی در سرزمین پرافتخار ایران فعالیت می‌کنند که ۹۰ درصد بهره‌بردارانی هستند که در نقاط روستایی واقع شده است. بهره‌برداران کشاورزی در ایران شامل واحدهای خانواری و واحدهای کارگاهی (مرغداری‌های صنعتی، دامداری‌های صنعتی، گلخانه‌ها، واحدهای پرورش قارچ خوراکی، واحدهای آبی‌پروری خوراکی و شرکت‌های کشت و صنعت) است. بیش از ۹۵ درصد واحدهای تولیدی را خانواری تشکیل می‌دهد که عمده فعالیت آن‌ها تولید محصولات سالانه (زراعی)، دائمی (باغی) و پرورش انواع دام و طیور به روش سنتی است. علی‌رغم سهم اندک تعداد کارگاه‌های بخش کشاورزی از تعداد کل بهره‌برداران کشاورزی، به لحاظ حجم تولیدات بیش از ۹۰ درصد گوشت طیور در مرغداری‌های پرورش مرغ گوشتی، ۶۰

درصد شیر و ۵۵ درصد گوشت گاو و گوساله کشور در گاوداری‌های صنعتی، بیش از ۹۸ درصد تولید قارچ خوراکی کشور در واحدهای کارگاهی، ۹۰ درصد تخم مرغ خوراکی در مرغداری‌های پرورش مرغ تخم‌گذار، و ۳۰ درصد آبزیان خوراکی کشور در مزارع آبی‌پروری داخلی تولید می‌شود.

فرایند تولید آمارهای بخش کشاورزی در مرکز آمار ایران

منبع اطلاعات مرکز آمار ایران، سرشماری‌ها، آمارگیری‌های نمونه‌ای و داده‌های اداری است. دریافت نیازهای آماری، تهیه مشخصات اساسی (شناسنامه طرح)، تهیه طرح موضوعی (شامل طراحی پرسشنامه، دستورالعمل تکمیل فرم‌ها، راهنمای اجرایی، طرح آموزش و ...)، طرح فنی (برای آمارگیری‌های نمونه‌ای)، عملیات گردآوری داده‌ها، نظارت بر فرایند گردآوری و کنترل داده‌ها، و استخراج و انتشار نتایج از جمله مراحل فرایند تولید آمار محسوب می‌شوند. فرایند استخراج با طراحی نرم‌افزارهای ورود اطلاعات، وریف (بررسی صحت ورود داده‌ها)، ادیت آدرس (کنترل پوشش واحدها) و ادیت موضوعی (کنترل و اصلاح فایل داده‌ها که دارای فرایندهای پیچیده و علمی است و به بررسی روابط منطقی بین اطلاعات فیلدهای پرسشنامه و مواردی نظیر کنترل بازه قابل قبول داده‌ها می‌پردازد) به صورت دقیق توسط سازمان اجرایی طرح در استان‌ها انجام می‌شود. در مرحله بعد، مجدداً کنترل اطلاعات در سطح ریزداده‌ها (Microdata) و کلان‌داده‌ها (Macrodata) یا داده‌های تجمیع شده (Aggregates) مطابق با استانداردهای روز دنیا نظیر کلان‌ویرایش (Macro-edit) که فرایندی کاملاً تخصصی است، با دقت توسط ستاد انجام می‌شود. در مراحل کنترل اطلاعات در سطح ریزداده‌ها و کلان‌داده‌ها اشکالات موجود در فایل داده‌ها از طریق تماس با پاسخگویان برطرف می‌شود. در مرحله بعد، نتایج از طریق مقایسه در سری‌های زمانی، میزان مصرف، واردات و صادرات، و تغییرات قیمت، مورد بررسی‌های کارشناسی قرار می‌گیرد.

مروری بر آمارگیری‌های بخش کشاورزی مرکز آمار ایران

مرکز آمار ایران آمارهای بخش کشاورزی را بسته به مورد به صورت سرشماری و نمونه‌گیری، گردآوری و نتایج آن را در قالب نشریات متنوع، سری‌های زمانی و اطلاع‌نگاشت (اینفوگرافیک) منتشر می‌کند. آمارگیری از واحدهای خانواری به صورت نمونه‌گیری و با استفاده از چارچوب حاصل از سرشماری عمومی کشاورزی انجام می‌شود. آمارگیری از واحدهای کارگاهی غالباً به صورت سرشماری انجام می‌شود.

۱- **سرشماری عمومی کشاورزی:** سرشماری عمومی کشاورزی با هدف تهیه چارچوب بهره‌برداران کشاورزی در سال‌های ۱۳۵۲، ۱۳۶۷، ۱۳۷۲، ۱۳۸۲ و ۱۳۹۳ به مرحله اجرا درآمده است. در سرشماری‌های اجرا شده علاوه بر تهیه فهرست نام و نشان بهره‌برداران کشاورزی، اطلاعات بازرشی در مورد مهم‌ترین فعالیت‌های بخش کشاورزی شامل سطح کاشت و مقدار تولید محصولات سالانه و دائمی، تعداد دام سبک و سنگین، فعالیت‌هایی نظیر پرورش زنبور عسل، پرورش کرم ابریشم، پرورش طیور سنتی، پرورش آبزیان و تولید گلخانه‌ای گردآوری شده و نتایج آن در سطح کوچک‌ترین واحد جغرافیایی (آبادی و شهر) منتشر شده است. بررسی سرشماری‌های کشورهای مختلف نشان می‌دهد سرشماری تقریباً در همه کشورها به شیوه سنتی انجام می‌شود.

۲- **طرح‌های آمارگیری از محصولات سالانه (زراعی)، محصولات دائمی (باغی)، دامداری (گوسفند و بره، بز و بزغاله، گاو و گوساله، شتر و بچه‌شتر، گاو میش و بچه‌گاو میش) و طیور (گوشتی، تخم‌گذار، مادر، جوجه‌کشی):** در این سه زیربخش، نتایج طرح‌های آماری با سطح برآورد استانی و در دوره‌های سه‌ساله منتشر می‌شود. طرح آمارگیری نمونه‌ای زراعت برای اولین بار در سال ۱۳۹۷ اجرا شد. در این طرح آمارگیری، علاوه بر گردآوری آمار سطح کاشت و تولید محصولات سالانه برای سال زراعی مورد نظر، پیش‌بینی سطح کاشت محصولات سال زراعی آتی نیز انجام می‌شود. در طرح آمارگیری باغداری، که اجرای آن در سال ۱۳۸۶ شروع شده، علاوه بر گردآوری آمار مربوط به سطح کاشت و مقدار تولید محصولات دائمی سال مورد نظر، از سال ۱۳۹۸، مقدار تولید محصولات باغی سال بعد نیز پیش‌بینی می‌شود. گردآوری آمار مرتبط با دام در سال ۱۳۸۴ شروع شد و نتایج آن تا کنون به‌طور منظم منتشر می‌شود. به‌منظور تولید آمار بهنگام از مقدار تولید قرمز و شیر، دو طرح آمارگیری اندازه‌گیری تعداد و تولیدات دام سبک (گوسفند و بره و بز و بزغاله) از سال ۱۳۹۷ و اندازه‌گیری تعداد و تولیدات دام سنگین (گاو و گوساله) از سال ۱۳۹۸ با برآورد در سطح کشور به‌صورت فصلی اجرا می‌شود. طراحی این دو طرح با استفاده از شیوه‌های نوین نمونه‌گیری و گردآوری اطلاعات با حداقل هزینه به‌روشن تلفنی انجام می‌شود.

۳- **آمارگیری از کشتار دام کشتارگاه‌های کشور:** اجرای آمارگیری از کشتار دام کشتارگاه‌های کشور از سال ۱۳۴۷ شروع شده که نتایج این طرح تا سال ۱۳۹۶ به‌صورت سالانه منتشر می‌شد. با هدف تولید آمار بهنگام اجرای طرح یاد شده در سال ۱۳۹۷ مورد بازنگری قرار گرفت و نتایج آن به‌صورت فصلی منتشر شد. با توجه به استقبال برنامه‌ریزان و کاربران از نتایج فصلی این طرح، نتایج آن از سال ۱۳۹۸ به‌صورت ماهانه منتشر می‌شود. از سال ۱۳۹۸ با انتشار نتایج آمار کشتار دام کشتارگاه‌های کشور و

طرح‌های اندازه‌گیری تعداد و تولیدات دام سبک و دام سنگین به‌صورت فصلی، آمار مربوط به چرخه تولید و عرضه گوشت قرمز کشور به‌صورت فصلی منتشر می‌شود. در این چرخه تغییرات فصلی مربوط به تعداد دام پروار شده در بهره‌برداری‌های دارای دام و تعداد دام کشتار شده در کشتارگاه‌های رسمی کشور رصد می‌شود. ارسال گزارش‌های به‌موقع و دقیق در ارتباط با کاهش تولید و عرضه گوشت قرمز در سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۴۰۱ قبل از بحران و ارسال برای مسئولین از جمله اقداماتی بوده که این مرکز انجام داده است.

۴- **آمارگیری از کشتار طیور کشتارگاه‌های رسمی کشور:** تا قبل از سال ۱۳۹۹ آمار تولید گوشت مرغ کشور به‌صورت سه‌ساله از بیش از ۲۰ هزار مرغداری صنعتی پرورش مرغ گوشتی گردآوری و منتشر می‌شد. مطالعات انجام‌شده نشان داد که در حدود ۹۰ درصد از گوشت مرغ تولید شده در کشور در مرغداری‌های صنعتی پرورش داده می‌شود. همچنین بررسی‌های انجام‌شده نشان داد که تقریباً کل مرغ زنده پرورش‌یافته در مرغداری‌های پرورش مرغ گوشتی در ۲۸۰ کشتارگاه طیور کشور ذبح و به بازار عرضه می‌شود. با توجه به اهمیت موضوع مطالعه به‌منظور اجرای طرح آمارگیری از سال ۱۳۹۸ در دستور کار مرکز آمار قرار گرفت. اجرای این طرح مهم از دی‌ماه سال ۱۳۹۹ شروع و آمار کشتار طیور به مدت یک سال به‌صورت فصلی و از دی ۱۴۰۰ تا کنون به‌صورت ماهانه تولید و منتشر می‌شود.

۵- **طرح آمارگیری از گلخانه‌های کشور:** در برنامه‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران یکی از اهداف بخش کشاورزی، افزایش کمی و کیفی تولید محصولات سالانه (زراعی) و دائمی (باغی) کشور است که با استفاده مطلوب و اصولی از منابع و امکانات و با به‌کارگیری شیوه‌های نوین تولید محصولات امکان‌پذیر می‌شود. در این راستا پرورش گیاهان در محیط تحت کنترل (گلخانه‌ها) از جمله راهکارهای مؤثری است که می‌تواند علاوه بر افزایش راندمان تولید محصولات زراعی و باغی و اشتغال‌زایی، صرفه‌جویی قابل ملاحظه‌ای نیز در مصرف آب بخش کشاورزی ایجاد کند. با برنامه‌ریزی‌های به‌عمل‌آمده در سال‌های اخیر، تأسیس گلخانه‌ها و تولید محصولات گلخانه‌ای در کشور روند رو به رشدی داشته است. به‌منظور شناخت وضعیت گلخانه‌ها از نظر توزیع جغرافیایی، نوع محصولات و مقدار تولید محصولات گلخانه‌ای، وجود آمار و اطلاعات دقیق و بهنگام، امری اجتناب‌ناپذیر است. با توجه به این موضوع، از سال ۱۳۹۸ انجام مطالعاتی به‌منظور تهیه طرح آمارگیری از گلخانه‌ها در دستور کار قرار گرفت و آمارگیری از این رشته فعالیت با دو هدف تهیه چارچوب (فهرست نام و نشان و مشخصات گلخانه‌ها) و گردآوری آمار مرتبط با تولید محصولات گلخانه‌ای برای اولین بار در آذر ۱۳۹۹ اجرا شد. در این طرح آمارگیری، اطلاعات مهمی در مورد تعداد و مساحت گلخانه‌ها، سطح زیر کشت و مقدار تولید محصولات

گلخانه‌ای گردآوری و نتایج آن در قالب جداول متنوع منتشر شده است.

۶- طرح‌های آمارگیری از «مرغداری‌ها و گاوداری‌های صنعتی» و «واحدهای پرورش قارچ خوراکی»:

پرورش مرغ به شکل صنعتی در ایران در سال ۱۳۳۳ با وارد کردن جوجه مرغ‌های یک‌روزه یا تخم‌مرغ‌های نطفه‌دار از نژادهای اصلاح‌شده خارجی آغاز شد و توسعه آن در این مدت به حدی بود که امروزه توانسته است بخش قابل توجهی از پروتئین حیوانی کشور را تأمین کند. صنعت پرورش طیور در کشور ما از شش فعالیت اصلی، پرورش مرغ لاین، مرغ اجداد، مرغ مادر، مرغ تخم‌گذار، مرغ گوشتی و یک فعالیت جنبی پرورش پولت تشکیل شده است. مرکز آمار ایران آمارگیری از فعالیتهای مختلف این صنعت را از سال ۱۳۶۵ آغاز نموده و در سال‌های گذشته بسته به مورد طرح‌های آمارگیری متنوعی از این رشته فعالیت‌ها به‌ویژه میزان تولید و نحوه فعالیت مرغداری‌های پرورش مرغ تخم‌گذار، مرغ گوشتی، مرغ مادر و مؤسسات جوجه‌کشی اجرا نموده است. در این راستا آمارگیری از ۴ فعالیت یاد شده در سال ۱۳۹۹ انجام و نتایج آن‌ها منتشر شده است.

اجرای آمارگیری از گاوداری‌های صنعتی در سال ۱۳۶۹ شروع شده، که آخرین آمارگیری از این رشته فعالیت در سال ۱۴۰۱ به مرحله اجرا درآمده است. بر اساس نتایج این طرح در حالی که گاوداری‌های صنعتی در حدود ۵ درصد از واحدهای پرورش گاو و گوساله کشور را به خود اختصاص داده‌اند و در شرایطی که فقط از ۵۰ درصد ظرفیت گاوداری‌های صنعتی استفاده می‌شود، بیش از ۳۳ درصد از گاوها و گوساله‌های موجود در کشور در گاوداری‌های صنعتی نگهداری می‌شوند. در این گاوداری‌ها ۶۰ درصد شیر و ۵۵ درصد گوشت گاو و گوساله کشور تولید می‌شود.

آمارگیری از واحدهای پرورش قارچ خوراکی با هدف شناخت وضعیت توزیع جغرافیایی این مؤسسات و مقدار تولید قارچ خوراکی کشور برای اولین بار در سال ۱۳۸۰ اجرا شده است. این طرح تا کنون هر پنج سال یک بار اجرا و نتایج آن منتشر شده است.

۷- آمارگیری از مزارع آبی‌پروری کشور: با توجه به اهمیت تکثیر و پرورش آبزیان خوراکی به‌منظور

تأمین بخشی از پروتئین مورد نیاز جامعه، طرح آمارگیری از مزارع آبی‌پروری کشور با دو هدف بهنگام‌سازی فهرست نام و نشانی واحدهای آبی‌پروری و گردآوری آمار مرتبط با تولید انواع ماهیان خوراکی، برای اولین بار در سال ۱۴۰۰ اجرا و نتایج آن منتشر شده است.

۸- ایجاد ثبت پایه جمعیت عشایر کوچنده کشور: ترکیب اجتماعی جمعیت ایران، متشکل از سه جامعه

شهری، روستایی و عشایری است. این جوامع از لحاظ اقتصادی و اجتماعی، تفاوت‌های اساسی با یکدیگر دارند که باید در برنامه‌ریزی‌ها مد نظر قرار گیرد. جامعه عشایر کوچنده، جامعه‌ای است با ساختار ایلی که زندگی مردم آن مبتنی بر کوچ است و با توجه به شرایط اقلیمی و طبیعی با بهره‌برداری از منابع طبیعی برای دام‌های خود، اتکای معاش آن‌ها بر پایه دامداری بنا شده است. این شیوه زندگی، از بهترین شیوه‌های تولید و بهره‌برداری از منابع طبیعی و مراقبت از محیط زیست به شمار می‌آید. در حدود ۳۰ درصد از دام‌های سبک کشور توسط جامعه عشایر کوچنده پرورش داده می‌شود. این موضوع نشان‌دهنده نقش بسیار مهم و تأثیرگذار این جامعه در تولید گوشت قرمز است. به‌منظور شناسایی خانوارهای عشایر کوچنده، سه سرشماری در سال‌های ۱۳۶۶ و ۱۳۷۷ و ۱۳۸۷ از این جامعه اجرا شده است. مرکز آمار ایران با هدف تغییر رویکرد روش‌های گردآوری آمار و اطلاعات از شیوه سنتی به روش استفاده از داده‌های ثبتی، مطالعات اولیه در خصوص امکان گردآوری اطلاعات مورد نیاز از خانوارهای عشایر کوچنده کشور را با همکاری سازمان امور عشایر ایران انجام داد و پس از طراحی سامانه و گردآوری داده‌ها در سال ۱۳۹۸، ثبت پایه جمعیت عشایر کوچنده کشور از طریق اتصال با بیش از ۱۴ پایگاه اطلاعاتی کشور ایجاد و نتایج آن در سال ۱۴۰۰ در سطح شهرستان منتشر شد. با اجرای این طرح مهم، علاوه بر صرفه‌جویی در هزینه‌ها، امکان بهنگام‌سازی اطلاعات در فاصله زمانی مشخص فراهم شد.

۹- استفاده از شیوه‌های نوین سنجش از دور برای برآورد سطح کاشت محصولات سالانه: روش‌های کلاسیک گردآوری آمارهای کشاورزی دارای برخی نواقص مانند فاصله زیاد بین زمان گردآوری داده‌ها و زمان انتشار اطلاعات، خطای زیاد، هزینه زیاد، و بار زیاد پاسخگو است. با ظهور فناوری‌های جدید، روش‌های سنتی نیاز به بازبینی و به‌روزرسانی دارند. یکی از فناوری‌های جدید، برآورد سطح کاشت و تولید محصولات کشاورزی با استفاده از روش «سنجش از دور» است. در راستای استفاده از این فناوری‌ها، طرح پژوهشی برآورد سطح زیر کشت گندم و جو در سطح شهرستان ورامین استان تهران، با دو روش «استفاده از سنجش از دور» و «آمارگیری نمونه‌ای» در سال ۱۴۰۰ اجرا شد. نتایج این پژوهش نشان داد که با استفاده از روش‌های نوین، با حداقل هزینه می‌توان سطح کاشت را برآورد کرد و مقدار تولید محصولات را نیز با دقت قابل قبولی پیش‌بینی نمود.

۱۰- شاخص قیمت مصرف‌کننده، قیمت فروش محصولات، و هزینه خدمات کشاورزی: طرح شاخص قیمت مصرف‌کننده در مناطق شهری و روستایی به‌صورت ماهانه اجرا می‌شود، به‌طوری که هر ماه به ۲۵۱ شهرستان و ۶۷۱ آبادی مراجعه و قیمت نهایی کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای کشور

جمع‌آوری می‌گردد. در این طرح، قیمت بازاری بسیاری از اقلام خوراکی که مصرف نهایی خانوار هستند نیز جمع‌آوری می‌شود. این اقلام خوراکی شامل انواع گوشت، میوه، سبزیجات و حبوبات است. در ابتدای ماه بعد نیز متوسط قیمت این اقلام محاسبه و به‌صورت ماهانه منتشر می‌شود.

آمارگیری از قیمت فروش محصولات و هزینه خدمات کشاورزی در نقاط روستایی کشور، هر ماه با مراجعه به ۲۲۶۷ آبادی در سراسر کشور و با آمارگیری از ۱۶۶ قلم (اعم از محصول زراعی، دامی، دستمزد و خدمت) در قالب چهار فرم محصولات دامی، محصولات زراعی، هزینه خدمات کشاورزی، و هزینه دستمزد کارگران اجرا می‌شود. از اواخر سال ۱۴۰۲ انتشار نتایج طرح برای شاخص قیمت به‌صورت ماهانه و برای متوسط قیمت به‌صورت فصلی می‌باشد.

۱۱- حساب‌های ملی: مرکز آمار ایران با به‌کارگیری استانداردهای بین‌المللی، محاسبه محصول ناخالص داخلی ایران به تفکیک ۸۲ رشته فعالیت اقتصادی از روش تولید و به تفکیک استانی را انجام می‌دهد. در حساب‌های ملی و منطقه‌ای «بخش کشاورزی، شکار و جنگلداری» شامل فعالیت‌های زراعت، باغداری، دامداری، مرغداری، ماهیگیری، پرورش کرم ابریشم، پرورش زنبور عسل، خدمات کشاورزی و دامپروری، شکار، جنگلداری و خدمات وابسته به آن است. در تدوین حساب‌های فصلی، این بخش به چهار فعالیت «زراعت و باغداری»، «دامداری»، «جنگلداری» و «ماهیگیری» تفکیک شده است و محاسبات فصلی برای هر یک از آن‌ها به‌طور مجزا انجام می‌شود و در نهایت در سطح بخش کشاورزی تجمیع و منتشر می‌گردد.